



Fællesmøde Skanderborg Vandsamarbejde

30. november 2023

Præsentation

- Hvem er vi hos grundvand og vandforsyning, Skanderborg Kommune
- Vi varetager bl.a.
 - Vandforsyningsplanlægning
 - Tilsyn med og tilladelser til vandværker
 - Drikkevandskvalitet
 - Grundvandsbeskyttelse
(indsatsplanlægning og daglig forvaltning)

Daglig kontrol af drikkevandskvalitet

Vandforsyning:

- Indberetning af oppumpede vandmængder og pejlinger.
- §21 tilladelser til vandværker. F.eks. udskiftning af filtre.

Vandindvinding:

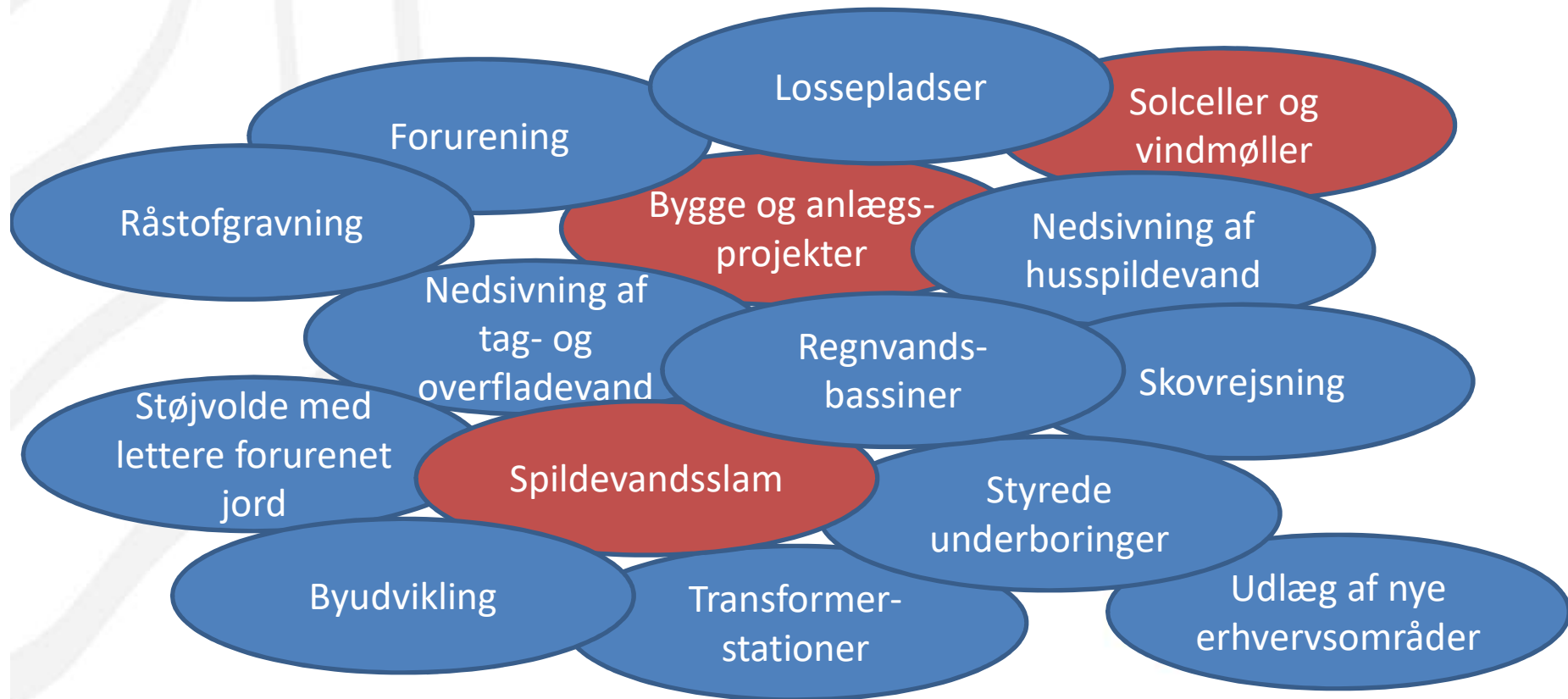
- Sløjfning af brønde og boringer.

Vandkvalitet

- Afgørelse om kontrolprogrammer: Udarbejdelse af kontrolprogrammer til almene og ikke-almene vandværker + enkeltindvindere.
- Teknisk tilsyn med almene vandværker. 33 almene.
- Tilsyn med vandkvalitet almene vandværker: Tjek af vandkemi. Følg op på analyser ifht. kontrolprogrammer dagligt. Godkendelse i Jupiter. Beredskabsplaner, inspektioner m.v.
- Tilsyn med vandkvalitet ikke-almene. Tjek af vandkemi. Følg op på analyse ifht. kontrolprogrammet. Godkendelse i Jupiter.
 - 140 ikke-almene vandværker med kontrolprogram. 400 enkeltindvindere. 100 ikke-almene.
- Håndtering af drikkevandsoverskridelse – påbud.
- Frigivelse af boringsanvendelse.

Grundvandsbeskyttelse i den daglige forvaltning

- I det daglige høres vi omkring grundvands- og drikkevandsinteresser i forbindelse med en lang række forskellige aktiviteter og projekter



Eksempel - spildevandsslam

SAG: Der ønskes udspreedt spildevandsslam på markblokke ved Fruering.



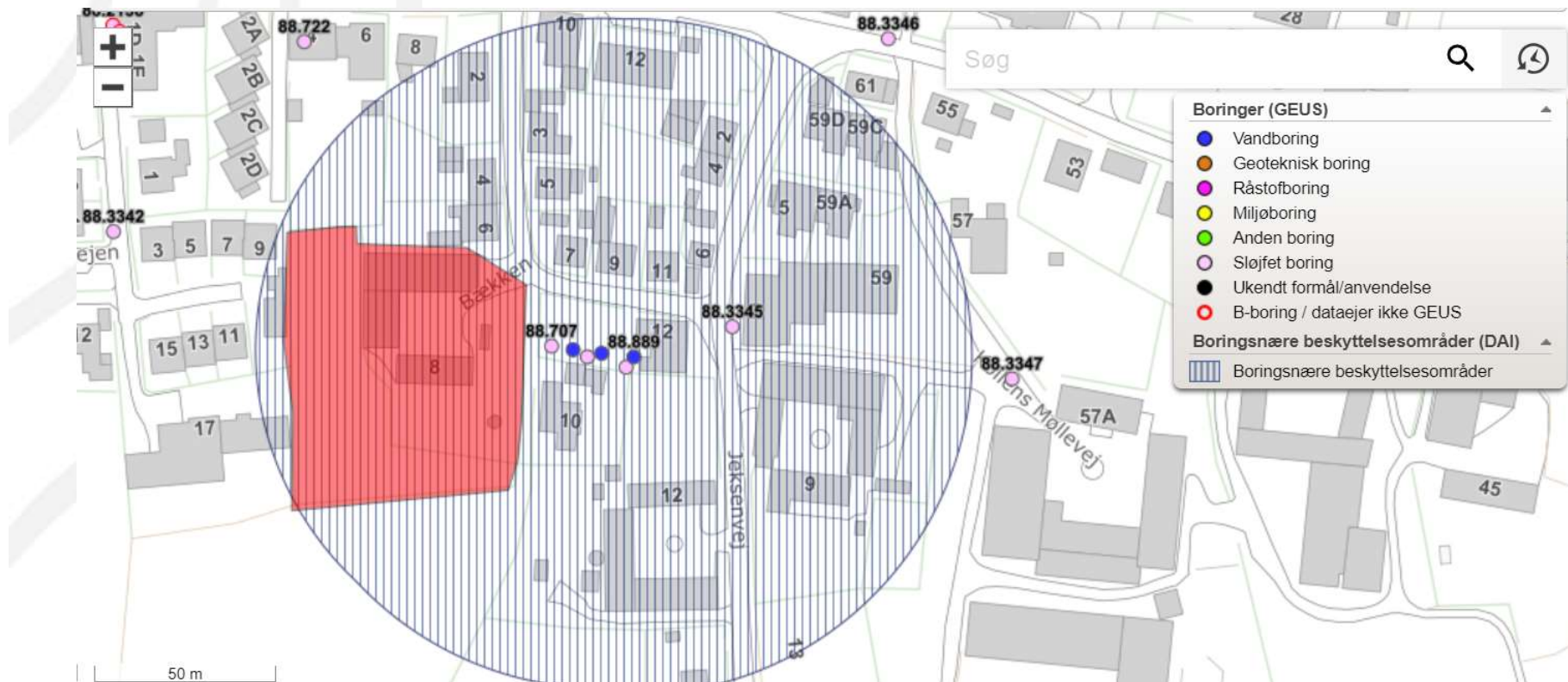
Figur 4: Drikkevandsinteresser, sårbare områder og boringer i området.

Eksempel - spildevandsslam

- **Samlet vurdering - Fruering**
- I Skanderborg Kommunes Rammeplan for grundvandsbeskyttelse 2017-2025 beskrives det i retningslinje 6, stk. 1, at ”**der må som udgangspunkt ikke udbringes spildevandsslam inden for sårbare indvindingsoplande og boringsnære beskyttelsesområder til almene vandværker i Skanderborg Kommune**”.
- Skanderborg Kommune vurderer i dette tilfælde, at udbringning af spildevandsslam på markblokkene ved Fruering vil kunne risikere at påvirke grundvandet og vandindvindingen i området væsentligt negativt og **vil** i henhold til Bekendtgørelse om anvendelse af affald til jordbrugsformål (BEK nr. 1001 af 27/06/2018) § 28 stk. 2 **nedlægge forbud mod anvendelse af affald til jordbrugsformål på disse markblokke**.
- Beslutningen om at nedlægge forbud begrundes i placeringen af arealerne i indvindingsoplandet og det grundvandsdannende opland til Fredensborgværket samt en konkret vurdering af de geologiske og hydrogeologiske forhold, hvor særligt boringer i området afspejler en stor geologisk variation og et stedvist meget begrænset lerdæklag.

Eksempel - Byggeprojekt i BNBO

SAG: Der ønskes etableret et forsamlingshus med tilhørende parkering i BNBO.



Eksempel - Byggeprojekt i BNBO

Samlet vurdering

- Ejendommen er beliggende i det boringsnære beskyttelsesområde (BNBO) til Stjær Vandværk og blot 14 m fra nærmeste indvindingsboring. Geologisk er området opbygget af smeltevandssand og vurderes at være meget sårbart.
- Ejendommen vil med nærværende plan blive udbygget med langt flere aktiviteter, herunder forsamlingshus og tilhørende parkeringspladser, hvilket vurderes at udgøre en risiko for områdets vandindvinding og grundvandsforekomster. Det vil desuden være uforeneligt med kommuneplanens retningslinje for grundvand – se nedenfor.
- *”Områder med målrettet grundvandsbeskyttelse og boringsnære beskyttelsesområder skal friholdes for byudvikling og anden ændret arealanvendelse”.*
- Grundvandsgruppen ser derfor ikke nogen mulighed for gennemførelse af nærværende projekt.

Eksempel - solceller

SAG: Der ønskes etableret solceller i tilknytning til en privat ejendom



Eksempel - solceller

Vurdering:

- Anlægget vil med den nye administrationspraksis (november 2023) falde ind under klassen af solcelleanlæg; stort privat anlæg til en husstand på stativ (6 – 50 kW og 30 – 245 m²).
- Med en placering i et område med almindelige drikkevandsinteresser og udenfor sårbare områder i øvrigt, så vurderes anlægget ikke at udgøre en væsentlig risiko for drikkevand og grundvandsforekomster i området.



Boringsnære Beskyttelses Områder (BNBO)

- [Aftale om Pesticidstrategi 2017-2021](#), april 2017
 - En lang række indsatser for at reducere belastning af og sikker brug af pesticider, herunder eks. forbud mod at etablere vaskepladser indenfor BNBO m.fl.
- [Tillægsaftale til Aftale Pesticidstrategi 2017-2021](#), januar 2019
 - Kommunernes var forpligtet til at gennemgå og indberette beskyttelsesbehovet for alle BNBO'er
([Kort Skanderborg - Status BNBO](#), [Danmarks Miljøportal](#), [MiljøGIS – Grundvand](#))
 - Vandforsyninger blev opfordret til, med hjælp fra kommunerne, at indgå aftaler med lodsejere om ingen brug af pesticider
 - Fase 1 og 2 (1: periode for frivillig indsats til aftaler, 2: generelt sprøjteforbud)
- Evaluering af Tillægsaftalen 2022
 - Beskyttelsen er ikke blevet gennemført, der vedtages aftale om akutplan
- Akutplan BNBO, [lovforslag i høring](#)
 - Beskyttelsen af BNBO skal ske indenfor det næste år

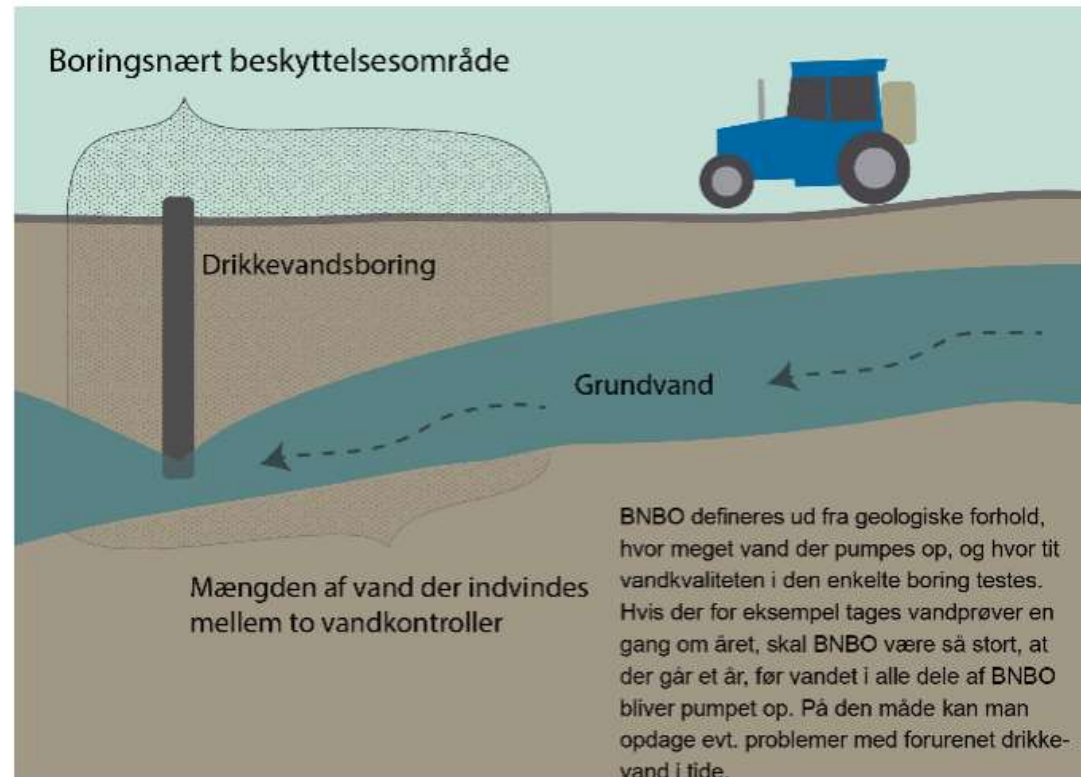
BNBO Akutplan

- Vandforsyninger og lodsejere skal fortsat forsøge at indgå frivillige aftaler om ingen brug af pesticider i de BNBO'er hvor det er vurderet nødvendigt med beskyttelse
- Hvis det ikke lykkedes at indgå en frivillig aftale skal kommunen give påbud om ingen brug af pesticider i de BNBO'er hvor det er vurderet nødvendigt med beskyttelse
- Hvis lodsejerne lider et tab ved en aftale eller et påbud skal denne modtage en fuldstændig erstatning
- Det er vandforbrugerne som har fordel af beskyttelsen, som skal bekoste erstatningen

Høringsperiode for lovforslag 20. november 2023 - 18. december 2023

Hvad er BNBO

- BNBO er nærområder omkring vandværksboringer, hvor der vurderes at være et særligt behov for grundvandsbeskyttelse.
- BNBO beregningen er bl.a. baseret på, hvor meget vand, der oppumpes og hvor tit, der udtages prøver.
- BNBO er beregnet så der går et år før vandet i den yderste del af BNBO når frem til boringen.
- Derved kan man opdage evt. forurening i tide



Vurderinger af vandværker og kildepladsers tilstand

- I dag er der 43 BNBO'er som skal beskyttes
- Efter aftale mellem vandsamarbejdet og Skanderborg kommune gennemgår vi disse
- Vi skal finde ud af hvor det kan betale sig at beskytte?

Tids- og procesplan

Orienteringsbrev om
Status på BNBO til vandværker

nov - dec

SKB Kom
arbejder og
fremsender
vurderinger

jan-feb

Vandværker
inviterer til fælles
drøftelse

jan-juli

Aftaler

aug - dec

Påbud

jan '25

Erstatninger skal
udbetales,
tinglysning af
aftaler, påbud mv



Vandværkerne



Skanderborg Kommune



Fælles



Skanderborg
Kommune

Vurdering af de enkelte boringsnære beskyttelsesområder

- Der bliver udarbejdet en vurdering for alle vandværker i Skanderborg Kommune, med BNBO'er hvor det er vurderet at en *indsats er nødvendig*.
- Vi ser bl.a. på;
 - Kildeplads og indvindingsboringer
 - Geologi, grundvand og grundvandskemi
 - Vandværk og drikkevandskvalitet
 - Forsyningsstruktur og vandindvinding
 - Grundvandsbeskyttelse og arealanvendelse

Kriterier for risikovurdering af BNBO og vandværk

- Der er for hver af de ting, vi kigger på opstillet en række vurderingskriterier – se eksempel herunder

3.2. Råvandskvalitet		Vandværkets råvandskvalitet er en reduceret type (vandtype C eller D) og uden indhold af pesticider og miljøfremmede stoffer samt med et lavt indhold af sulfat.
		Råvandskvaliteten er reduceret (vandtype C), hvor der er påvist pesticider under grænseværdi, sulfat under 70 mg/l og jern over 0,2 mg/l, af vandtype B, uden ilt eller kun et lavt indhold af nitrat og pesticider under grænseværdien eller blandingsvand af vandtype B og C.
		Råvandskvaliteten er af vandtype A eller B med et væsentligt indhold af ilt eller nitrat, eller en vandtype med pesticider over grænseværdi eller stigende indhold med overhængende fare for at overskride grænseværdien.

Farvernes betydning

God	Ikke behov for særlig opmærksomhed
Jævn/acceptabel	Relevant at overveje forbedringer
Uacceptabelt	Forbedringer <u>skal</u> laves eller vandværket/kildepladsen skal på sigt udfases

Evt.